ANUL III. No. 4—5 SEPT. — OCTOMBRIE, 1923

BULETINUL OFICIAL
AL JUD. MUSCEL

Apare la 1 ale fiecărei luni.

Costul unui număr 2 Lei.

Abonamente pe un an: pentru com. rurale și autorități Lei 45; pentru particulari Lei 65.	Redacția și Administrația la Prefectură SERVICIUL JUDEȚEAN	Publicații și inserții după învoială.

PREFECTURA JUD. MUSCEL

Expunerea situațiunii județului Muscel

Prezentată Comisiunii Interimare județene de Prefectul județului în sesiunea ordinară dela 15 Octombrie 1923

Domnilor Membrii,

Conformându-ne dispozițiunilor art. 100 din legea Consiliilor județene, avem onoare a prezenta D-voastre, situația județului privită din toate punctele de vedere, consultând în acest scop, comunicările oficiale, primite dela șefii autorităților din județ și a vă arăta îmbunătățirile ce s'au putut face în intervalul acestui an (15 Octombrie 1922—15 Octombrie 1923).

Voi începe expunerea de față cu cestiunea care atât anul trecut, cât și anul acesta ne-a preocupat mai mult și anume clădirea localurilor de școli primare rurale.

Se știe că în întreaga țară se simte mare nevoe de localuri școlare, din lipsa cărora mulți copii rămân fără învățământul primar, lucru absolut nepermis într'un Stat pretins civilizat, căci orice sacrificiu și ori cât de mare,—nu trebue ținut în socoteală, când este vorba de educarea maselor populare, cu cel puțin cursul învățământului primar.

Actualul guvern, reprezentat la Ministerul Instrucțiunii prin excelența Sa Profesorul Dr. C. Angelescu, încă de anul trecut a luat înalta și lăudabila deciziune de a se construi și repara în comunele rurale cât mai multe localuri de școli și mai ales în satele și cătunele, unde nu existau asemenea clădiri; sau erau instalate în case particulare cu totul nehigenice și absolut improprii acestui scop.

Conformându-ne acestei deciziuni și convins de marea operă socială ce săvârșim, prin ridicarea a cât mai multe clădiri școlare în coprinsul acestui județ și mai ales în satele și cătunele izolate, de unde copiii cu greu veneau la școlile din satele de

reședință, având de parcurs distanțe mari și în unele părți chiar accidentate; am pornit hotărât la lucru încă din primăvara anului trecut (1922), luând următoarele măsuri:

1. Am stabilit comunele și satele unde se simțea absolută nevoe să se construiască noui clădiri școlare, sau să se repare cele existente.

Din cercetările amănunțite ce am făcut în cuprinsul județului, am stabilit a se construi din nou 62 clădiri și a se repara 7 clădiri vechi.

2. Am intervenit la serviciul Technic local de s'au alcătuit devizele de materialul lemnos necesar acestor școli; întrucât multe din aceste clădiri urmau a se construi din bârne; iar acest material se dedea gratuit de Ministerul de Domenii. Până în prezent, pentru construirea școalelor sus arătate s'a dat următorul material lemnos:

a) 4556 steri lemne de foc pentru arsul cărămidei și varului;

b) 7847 metri cubi, lemne de fag, plop, mesteacăn, anin, salcie și brad;

c) 3714 metri cubi lemn de stejar;

d) 290 metri cubi brad pentru șiță.

3. Fondurile bănești, de cari dispuneau comunele ca excedente din anii trecuți, am dispus de s'au ridicat dela Cassa de Depuneri și Consemnațiuni și le-am destinat ca ajutor la construirea acestor școli;

Deasemenea la votarea bugetelor anului în curs ca și anul trecut am prevăzut sume însemnate tot ca ajutor la construirea acestor clădiri școlare.

In special, sumele bănești rezultate din taxa pe țuică și vin, am afectat-o în întregime în scopul sus arătat.

Profităm de această ocazie spre a vă arăta și D-v. că suma totală cu care comunele au venit în ajutorul acestor clădiri este de lei 1.328.000.

Județul a venit în ajutorul, acestor clădiri până în prezent, cu suma totală de lei 212.000.

Comitetul școlar județean al cărui președinte, am onoarea să fiu, a venit în ajutor până în prezent cu suma totală de 43.000 lei.

Ministerul Instrucțiunii a dat pentru construirea acestor școli până în prezent în total suma de 1.012.000 lei.

Tot în scopul sus arătat, s'au tipărit carnete sub denumirea de „cărămizi", cari s'au distribuit publicului binevoitor la luminarea poporului, încasându-se până în prezent în total suma de 53883 lei.

D-l Const. I. C. Brătianu, deputat de Muscel, totdeauna binevoitor cu interesele acestui județ și mai ales cu luminarea poporului, a binevoit de a donat pentru școli suma de 50.000 lei.

Deasemenea au mai donat:

D-l Pandele Gogulescu, pentru construirea școalei din comuna Micești, suma de 100.000 lei;

D-na Sarmiza Alimăneștianu, pentru școala din cătunul Bogătești 16.000 lei.

D-l Milan Tănăsescu, inspector general silvic, pentru școala din sătul Oțelu, comuna Berevoești, suma de lei 6000 și teren.

Mina de cărbuni, „Lignitul" pentru școala din com. Schitu-Golești, suma de 65.000 lei.

Diverși 148.000 lei.

Total 3.033.883 lei.

Adăogăm că serviciul Technic local în urma intervenției noastre, a contribuit în mod efectiv, la ajutorarea acestor clădiri școlare, repartizând în acest scop, un număr însemnat din zilele de prestație.

Deasemenea Statu', a mai contribuit la construirea acestor localuri, prin aceia că, desființându-se serviciul de Refacere, restul de materiale ce se mai găsea în depozitul acestui serviciu, a fost destinate pentru construcțiuni de localuri școlare cu condițiunea de a se distribui comitetelor respective cu preț redus și cu îngăduință de plată.

In aceste condițiuni s'au primit din menționatele depozite următoarele materiale:

a) Circa 700 m. c. bușteni de brad.
b) 11.183 kgr. cuie.
c) 92 m. patrați geamuri.
d) 250 kgr. chit pentru geamuri.
e) 770 perechi balamale pentru ferestre.
f) 84 bucăți balamale pentru uși.
g) 9 kgr. ulei.
h) 82 bucăți broaște pentru uși
i) 421 butoni.
j) 5 kgr. ținte pentru geamuri.
k) 5 bucăți zăvoare.
l) 1420 colțari pentru ferestre.

Cea mai mare parte din aceste materiale au fost predate comitetelor școlare; iar restul este în curs de predare după necesități.

Adaog, Domnilor membrii, că la îndemnul și sfaturile noastre, atât sătenii fruntași cât și cei săraci, au contribuit: unii ajutând bănește, iar alții cu munca, toți împinși de dragostea și datoria de a se înfăptui în satele lor, marea operă a clădirilor școlare.

Ceiace s'a săvârșit până astăzi la sate cu ridicarea acestor clădiri școlare, este cea mai impunătoare manifestare obștească, care denotă în mod evident că atunci când este vorba de un interes obștesc sătenii știu să facă adevărate sacrificii.

Cred că este de folos să arăt și D-v. stadiul în care se află lucrările acestor clădiri școlare dupe o muncă încordată ce am desfășurat în campania anului trecut și în anul acesta.

1. Localuri de școli terminate: Podul Dâmboviței, Lerești, Voinești, Hârtiești, Drăghici, Valea Popii, Valea Nandri, Huluba, Vrănești, Beleți, Cotești, Jugur și Läicăi.

2. Localuri de școli acoperite și tencuite: Furnicoși, Hârtești (com. Țițești), Isvoranu, Slobozia, Stănești și Aninoasa.

3. Localuri de școli acoperite și netencuite: Piatra, Valea Largă, Nămăești, Groșani, Pițigaia, Valea Stânii, Racovița de sus, Micești, Ciocănești, Văleni Podgoria, Cârstieni, Sămăila, Băila, Sboghițești, Malu și Vărzăroaia.

4. Localuri de școli ajunse la acoperiși cari se vor termina în toamna aceasta: Șelari, Valea Dindărăt, Gănești, Racovița de jos, Băjești, Enculești, Cotenești, Vulturești, Davidești și Oțelu.

5. Localuri de școli pentru cari s'au adunat și se lucrează materialul: Bârzești, Balabani, Chilii, Jupânești, Bădești, Glodu, Domnești, Glâmbocel, Scoicești, Leicești, Poenița, Mărăcineni, Coșești și Petrești.

6. Localuri de școli vechi cari s'au reparat radical: Davidești, Dâmbovicioara, Topoloveni și Micloșani.

Am deplină convingere Domnilor Consilieri, că până în toamna anului 1924, se vor termina toate localurile de școli și deci, se va rezolvi pe deplin în acest județ, această mare operă.

Administrația

Teritoriul județului Muscel este împărțit în 6 plăși, conduse de 6 administratori de plasă, având în total 72 comune cu următoarea populație pe ziua de 1 Septembrie 1923;

60540 bărbați, 66147 femei și 29274 contribuabili. Populațiunea arătată mai sus nu cuprinde și pe a orașului Câmpulung, ci numai a comunelor rurale din județ.

In cursul unui an adică dela 1 Septembrie 1922 și pănăla 1 Septembrie 1923, mișcarea populației a fost următoarea:

Născuți . . .	4313.
Căsătoriți. . .	1308.
Morți	2668.

Administrația fiind una din cele mai importante instituțiuni într'un Stat organizat; întrucât prin ea se asigură ordinea și prosperitatea Statului, este absolut, necesar să cuprindă cele mai bune elemente administrative și cu o vastă pregătire socială.

Până în prezent, totuși, cu toate legiu-

irele încercate a da țărei o bună administrație nu s'a putut ajunge la un rezultat satisfăcător și chiar în prezent administrația este departe de a corespunde cu succes înaltului rol social ce 'l are în Stat.

Cu ocaziunea inspecțiunilor ce am făcut în județ, m'am convins pe deplin, că personalul nostru administrativ inferior ca: primar, notar, secretar și jandarm, fie din nepregătire, fie că e rău retribuit nu depune munca necesară și nici nu este deloc însuflețit pentru a se achita în mod demn și conștiincios de frumoasele atribuțiuni ce au. Natural că pe ici și colea se găsesc și excepțiuni cari fac cinstea corpului administrativ.

Pe cât ne-a fost posibil, am căutat ca prin sfaturi, îndemnuri și în unele cazuri, unde am constatat îndărădnicie, prin aplicare de pedepse să ridic moralul administrației și să deștept conștiința datoriei, reușind astfel să se poată lucra ceva;—Totuși constat cu regret că suntem departe de a ridica administrația satelor la ceeace ar trebui să fie.

Nici chiar administratorii de plăși de și funcționari superiori nu corespund chemarii ce au, ba din contră chiar ei contribue în bună parte la starea precară a actualei administrații.

Sperăm însă Domnilor Membrii, că grație reformei administrative ce actualul guvern, a depus în Parlament încă din sesiunea trecută și care se va înfăptui chiar în actuala sesiune; se va schimba complect administrația; întrucât această lege va modifica radical actuala organizare prin **descentralizarea administrativă și autonomia comunală,** principii care de multă vreme s'au aplicat în alte State și au dat rezultate satisfăcătoare.

Cu toate greutățile financiare prin care trecem, am avut deosebită grijă de funcționari și vă rog și pe D-voastră ca cu ocaziunea votărei bugetului să arătați aceiași solicitudine, mai ales că dintre toți funcționarii Țărei, cei mai rău plătiți sunt cei din administrație.

Cu ocaziunea inspecțiunilor făcute prin județ, am constatat în multe comune că localurile de primării sunt vechi, ruinate, iar în unele părți instalate în localurile altor autorități și chiar în case particulare. Am luat măsuri de refacerea primăriilor din următoarele comune: Rădești, Valea Popi, Rucăr, Livezeni, Poenița și în anul acesta s'a construit din nou localuri în următoarele comune: Vlădești, Malu cu Flori, Priboeni, Vulturești și Costești.

Serviciul agricol

Acest serviciu împărțit în 4 regiuni este îndeplinit de un consilier agricol și șase agronomi având ca atribuțiuni principale următoarele:

a) Aplicarea legei pentru reforma agrară și aducerea la îndeplinire a însărcinărilor de ordin economic date prin diferite legi și regulamente.

b) Aplicarea legei pentru învoirile agricole și regulamentului pentru administrarea izlazurilor.

Domnilor Membri, cunoașteți și dv. că actualul guvern în dorința sinceră de a împroprietări pe săteni, a luat încă din anul 1918, măsura dată prin decretul-lege No. 3697 pe baza căruia s'a expropriat până azi un total de 42 moșii cu o suprafață de 1924 hectare și 3755 m. p., din care sau destinat:

a) Pentru împroprietărire 1140 hectare și 7390 m. p.

b) Diverse rezerve pentru instituțiuni ca școli, biserici, Serviciul Technic, Serviciul Sanitar etc., 88 hectare și 39 arii.

c) Teren rămas disponibil dela săteni deposcidați și loturi demonstrative, actualmente desființate, 248 hectare și 0,208 m. p.

d) Izlazuri comunale rezervate din terenuri de cultură și anume din suprafața expropriată pentru împroprietărirea individuală, 305 hectare și 7326 m. p.

e) Terenuri embaticare deținute de diferiți săteni din suprafața de mai sus, 133 hectare și 65 arii.

f) Teren rezervat pentru drumuri și exploatare, 7 hectare și 7431 m. p.

In întregul județ au rămas bine împroprietăriți 1082 săteni pe suprafața de 1140 hectare și 7390 m. p., din cari săteni, 820 au achitat complect valoarea loturilor adică suma de 1.527.397 lei și 27 bani, pentru suprafața de 933 hectare și 7390 m. p. și acesta la 25 de comune, rămânând a se mai libera titluri de proprietate numai la comunele Berevoești și Călinești ale căror debite sunt în curs de încasare.

Actualmente funcționează în județ 2 Obști de arendare constituite de săteni pe terenuri luate cu arendă prin bună înțelegere dela proprietari și anume Obștea M. Eustatiade din comuna Ciulnița și Obștea Purcăreni din comuna Purcăreni.

Obști de cumpărare funcționează 11 și anume în comunele Glâmbocel, Tg. Cârcinov, Hârtiești, Retevoești, Ciulnița, Dârmonești, Băjești, Mihăești și Purcăreni.

Deasemenea avem în ființă o cooperativă agricolă în comuna Lerești.

Numărul izlazurilor din acest județ sunt:

a) După legea din 1907, 4 izlazuri cu o suprafață de 166 hectare și 4765 m. p. în comunele Târgu Cârcinov, Valea Mare, Călinești și Nucșoara.

b) După legea agrară din a doua expropriere, comisiunile de ocol au expropriat pentru constituire de pășune comunală un număr de 96 izlazuri în 58 comune, pe o suprafață totală de 7924 hectare și 19 arii, rămânând expropriate definitiv la comisiunea județeană în apelurile ce s'au judecat până în prezent o suprafață de 2396 hectare și 49 arii, restul fiind în curs de judecată.

Serviciul agricol județean a dat pentru acest an spre folosință 52 izlazuri la 34 comune în suprafață de 4348 hectare și 49 arii pentru care comunele urmează a plăti Statului o arendă de 130841 lei și 61 bani.

Lucrările comisiunilor de ocol, sunt aproape terminate cu excepția numai a câtor va cazuri de revizuire și pronunțare a hotărârilor pentru izlazurile comunale aprobate cu avizul consiliului technic al Casei Pădurilor.

Comisiunea jdețeană de expropriere este în plină activitate și credem că cel mai târziu pânăla 1 Ianuarie 1924, va termina complect judecarea apelurilor introduse și fixarea prețului pământurilor expropriate.

Intinderea totală a terenului de cultură din județ este de 35523 hectare, dintre care 22447 hectare, este ocupată de fânețe naturale, iar restul sămânată cu diferite plante ca: grâu, orz, ovăz, porumb, mei, in, cânepă, fasole, varză, ceapă, pepeni, nutrețuri artificiale ca: lucernă, tirifoi, borgeag etc., cum și alte legume ca: morcovi, pătrunjel, păstârnac, ardei, țelină etc.; din această ultimă suprafață majoritatea este ocupată cu porumb, adică 12251 hectare, iar restul cu plantele enunțate mai sus.

Situația cerealelor în genere este mediocră, a fânețelor bune, a pomilor fructiferi și viilor mediocră.

Instrucția publică

In acest an cursurile școlare au început în tot județul la data reglementară, 22 Septembrie. Imi îngăduiți a vă citi două tablouri în care sunt trecute: populația școlară, personalul și frequentarea din învățământul primar, urban și rural, dela 1 Septembrie 1922 — 1 Septembrie 1923:

Invățământul primar urban și rural din Câmpulung

No. școalelor urbane	No. școalelor rurale	Personalul didactic urb.	Personalul didactic rur.	Școale de aplicație			Orfelinat	Personal	Elevi înscriși		Absolvenți		TOTAL
				Băeți	Fete	Pers.			Băeți	Fete	Băeți	Fete	
5	6	22	13	1	1	8	1	1	1235	1023	169	119	288

Invățământul primar rural din județ

Școale mixte	Școale de băeți	Școale de fete	Personal	Elevi înscriși		TOTAL	Elevi cari au urmat		TOTAL	Absolvenți		TOTAL
				Băeți	Fete		Băeți	Fete		Băeți	Fete	
126	5	5	318	12797	11731	24528	6821	3861	10682	1103	361	1464

Din tablourile de mai sus se constată că numărul celor înscriși în matricolul învățământului primar rural din județ a fost de 24.528 din care însă a urmat în mod regulat cursurile numai 10.682, deci mai mult de jumătate adică 13846, nu au urmat regulat cursurile.

Starea aceasta de lucruri trebue să ne îngrijească, mai ales având-se în vedere că, școala este una din instituțiunile de cultură cele mai importante din Stat.

Una din cauzele principale care a contribuit la acest mare rău este reaua voință a părinților, cari nici în urma amenzilor ce li s'au aplicat, nu au voit să lase copiii să-și urmeze regulat cursurile.

Mobilierul școlar și materialul didactic, lipsesc mai pretutindeni, iar pe unde există se întrețin în proaste condițiuni.

Starea higienică a școalelor se prezintă cu mult mai bine ca în anul trecut, pentru că s'au construit parte din localuri noui și s'au reparat parte din cele vechi.

Țin să adaug, că Corpul Didactic, ia o parte foarte activă în mișcarea cooperativă, întrucât aproape toate băncile populare, obștiile și cooperativele sunt conduse de învățători.

Ar fi de dorit însă ca activitatea extra-școlară, să nu sustragă prea mult pe învățător dela chemarea sa, părăsind bunul mers al școalei, din care cauză mulți din absolvenții cursului primar rural, nu au în mod complect cunoștințele necesare.

Cred că n'ar fi lipsit de interes să vă arăt pe scurt și mersul învățământului secundar, așa cum se prevede în tabloul de mai jos:

Invățământul secundar

Liceul			Școala normală de băeți				Școala comercială			Școala de meserii Câmpulung			Școala profesională			Școala de meserii Călinești			Școala de meserii Racovița		
Personal didactic	Elevi înscriși	Promovați	Personal didactic	Elevi înscr.	Elevi prom.	Promovați absolvenți	Personal didactic	Elevi	Promovați	Personal didactic	Elevi	Promovați	Personal didactic	Eleve	Absolvente	Personal didactic	Elevi	Absolvenți	Personal didactic	Elevi	Absolvenți
15	388	268	18	446	327	16	7	116	88	6	87	—	10	65	4	2	20	6	2	30	4

Biserica și Cultul

In coprinsul județului avem în total 154 biserici, deservite de 127 preoți și 222 cântăreți.

Deasemenea mai avem 4 schituri, 3 de călugări și anume: „Ciocanul“ cu 3 monahi, „Cetățuia“ cu 2 monahi și „Slănic“ cu un monah și unul de călugărițe „Nămăești“ cu 18 monahe.

Biserici în construcție sunt: Priboeni și Drăghicești comuna Gorgan, iar gata de sfințire Ulita din comuna Poenița și Dâmbovicioara din comuna Rucăr.

Pentru construirea și repararea acestor biserici, județul a contribuit cu 11.000 lei, din care 5000 lei pentru Priboeni, 5000 lei pentru Ulita și 1000 lei pentru Drăghicești.

Starea religioasă a locuitorilor nu se prezintă mulțumitor, bisericile nu mai sunt vizitate de credincioși ca odinioară, așa că abia se văd câțiva bătrâni în zilele de Duminica.

Din cauza slăbirei credinței religioase la sate, au început concubinagiile să se înmulțească, hoțiile iau proporții îngrijitoare, ne cruțând nici chiar bisericile, spargeri găsim în fiecare cocomună, divorțurile cari în trecut aproape nu existau la sate, dela un timp au devenit foarte frequvente.

Pe lângă relele de mai sus, apoi de câtva timp a început să se întindă la sate „secta adventiștilor“ care nu face parte din nici-o religiune dominantă în Stat, ord. liberă și față de care suntem datori a lua toate măsurile de stârpire.

Din fericire în județul nostru această sectă a apărut numai în vre-o 4 comuni, însă pare că face oarecare progrese, întrucât numărul sătenilor ce au căzut în această credință crește din zi în zi; și aceasta datorată numai faptului că credincioșii pierzând legătura cu biserica, îndată ce se prezintă vre-un amăgitor, mințile slabe cad ușor în mrejele lui.

Din cele mai sus expuse, spre regretul nostru, trebue să constatăm că poporul este ușor expus să alunece pe povârnișul patimilor și dezordinei morale.

Nu mai puțin, de această stare sunt responsabile și organele învestite cu oficierea cultului religios, căci sunt preoți; din fericire puțini cari fie prin temperamentele lor, fie prin rătăcirea judecății lor, în loc de a fi apostoli ai păcii învrăjbesc poporul, iar alții prin prea multe îndeletniciri de diverse ordine, neglijează marea lor misiune.

Serviciul Sanitar

a) In acest județ funcționează ca personal sanitar: un medic primar, 9 medici de plasă, 36 agenți sanitari și 23 moașe.

Starea sanitară în cursul acestui an adică dela 1 Octombrie 1922 pânăla 1 Octombrie acest an 1923 nu a fost rea și aceasta se deduce din excedentul născuților asupra morților, întrucât avem 2238 morți și 3296 născuți, deci avem un excedent de 1058 de nașteri.

Epidemiile ce au bântuit în acest județ în intervalul dela Octombrie 1922 pânăla Octombrie 1923 au fost:

Scarlatina, Difteria, Febra tifoidă, Dezinteria, Tifos exantematic, tusea convulsivă, Oreillon, Dalac și Pojar, cu un număr total de 268 bolnavi dintre cari 6 cazuri mortale; iar restul de 262 cazuri vindecate în spitalele din comunele rurale și 816 bolnavi, din care 740 vindecați, 39 morți și 37 rămași la 31 Septembrie 1923 în spitalul județean din Câmpulung.

Cum vedem epidemiile au dat în acest an un număr neînsemnat de îmbolnăviți și morți; procentul cel mare de morți îl dau în județul nostru ca și în restul țărei sugacii și mai ales pânăla vârsta de un an, numărul lor ridicându-se aproape la jumătate din numărul total al morților.

Cauza principală a acestei stări nenorocite se datorește lipsei de îngrijire ce au în primele zile, născuți și deaceia mor cu miile; chiar în comunele unde avem moașe, sătenii din cauza ignoranței se servesc tot de moașele empirice, complect lipsite de cele mai elementare noțiuni de higienă.

b) Este adevărat că acest rău a fost în parte remediat, prin înființarea în orașul nostru, încă de acum 2 ani, a unei filiale a societății Principele Mircea, care are de scop tocmai îngrijirea lehuzelor și a sugacilor. Ar fi de dorit însă ca această filială să aibă cât mai multe dispensarii în comunele rurale, unde răul este mai mare și ca atare binefacerile acestei instituții s'ar resimți foarte mult.

Județul nostru având întinse livezi de pruni și ca atare producând mari cantități de țuică, din nenorocire patima beției a devenit o primejdie socială contra căruia trebue să reacționăm, căci băutura ruinează sănătatea atât fizică cât și intelectuală, pe măsură ce alcolismul se întinde, infirmii, imbecilii, epilepticii, degenerații își măresc numărul.

Dar ce este mai trist Domnilor Membrii, această patimă a început a se întinde și în tineret, nădejdea și viitorul nostru, — și statisticile dovedesc că mulți tineri, din cauza alcolismului au devenit apași, criminali, destrăbălați.

Un al douilea flagel, care s'a întins groaznic la sate, dela războiu încoace, este sifilisul.

Sunt sate, în care numărul sifiliticilor, se numără cu sutele.

Trebuesc luate grabnice măsuri pentru stăvilirea acestui flagel, — altfel ne așteaptă un dezastru fisic și moral, mai ales în populația sătească, tocmai de unde așteptăm izvorul de energii și reînviorare al neamului.

Voi studia cu deosebită grije această grea problemă socială și chiar anul acesta, cu ocazia aprobării bugetelor comunelor rurale, voi prevedea sume insemnate pentru procurare de medicamente, în scopul tratărei sifiliticilor. Față cu greutatea primejdiei ce amenință populația sătească, am deplină credință că băncile populare vor veni cu însemnate ajutoare bănești în scopul arătat; imitând astfel frumosul exemplu dat de banca populară din comuna Țițești, care singură și numai din fondurile sale a cumpărat materialul medicamentos pentru sifilitici din întreaga comună și unde s'a și făcut un tratament radical complect.

Nu trebuie să uităm Domnilor membrii, că alături de luminarea maselor populare prin școli, cu acelaș interes și grije trebue să urmărim și sănătatea poporului, căci o minte sănătoasă se găsește numai într'un corp sănătos.

Serviciul veterinar

Acest serviciu este condus în județul nostru de doi medici veterinari ajutați de 3 agenți

Printre epizotiile ce au bântuit vitele locuitorilor în cursul acestui an, au fost:

1. Turbarea în comunele: Vrănești, Târgu-Cârcinov, Nămăești, Voinești, Rădești, Vlădești, Lerești și Mihăești.

2. Antraxul (dalacul) la vite cornute mari în comuna Beleți cu puține cazuri mortale.

3. Morva la un cal în comuna Valea-Mare care a fost ucis.

4. Pesta Porcină în comuna Purcăreni.

In toate aceste comune s'au aplicat măsurile necesare pentru combaterea epidemiilor.

Toate aceste epizotii, n'au însemnat nimic față de pagubele produse de musca columbacă la mijlocul lunei Mai, care în câteva zile a otrăvit prin mușcături peste 1500 capete de vite, provocându-le moartea din care cauză multe ogoare au rămas nesămănate.

Credeam că vom fi plătiți cu pierderea provocată de musca columbacă în primăvara acestui an, dar s'a dovedit contrariu. In toamna acestui an, pela 17 Septembrie, a apărut o nouă dar mai ușoară invazie de muște cari mușcau tot așa de rău ca și în primăvară, însă fiind reduse ca număr nu au fost periculoase. S'a dovedit că această muscă și-a depus ouăle pe mai toate pâraele din munții noștri și s'au găsit larve foarte multe, chiar pe pietrele din Râul Târgului în regiunea orașului. Dacă timpul va fi favorabil în primăvara viitoare, aceste lavre se vor desvolta în muște periculoase pentru vite. De aceia credem necesar și vom lua măsuri ca locuitorii să fie preveniți din timp pentru a ști să se ferească dela prima apariție.

Pentru acoperirea pagubelor produse în acest an de musca columbacă, guvernul a luat măsuri ca toți sătenii să fie ajutați cu fonduri bănești pentru cumpărarea altor vite, repartizând pentru județul nostru suma de 1.500.000 lei.

Numărul vitelor după ultima categorie este de: 231 armăsari, 1673 cai, 1521 epe, 199 mânji, 127 mânze, 413 cârlani, 159 cârlane, 142 asini, 34 asine, 272 tauri, 12066 boi, 8713 vaci sterpe, 11.066 vaci cu lapte, 4200 junci, 3601 junici, 4142 mânzați, 4050 mânzate, 4400 viței, 3904 vițele, 4 bivol, 2 bivolițe sterpe, una bivoliță cu lapte, 1 mălac, 2904 berbeci, 10372 oi sterpe, 35625 oi fătătoare, 950 miei, 4637 cârlani, 12715 cârlane, 315 țapi, 3570 capre, 443 ezi, 557 vieri, 9292 porci, 6642 scroafe, 5292 purcei, 3573 purcele, 145857 găini, 17488 rațe, 8710 gâște, 3812 curcani, 307 alte paseri, 293 stupi cu albine.

Am convingerea ca aceste date nu corespund riguros realității și că avem spre binele județului nostru, un număr mai mai mare de animale.

In scopul de a se îmbunătăți rasa cailor, atât de degenerată în județul nostru, s'a trimis și anul acesta de către Onor. Ministerul Domeniilor un număr de 3 armăsari de rasă, bătând în total 39 epe. Este surprinzător faptul că sătenii nu au profitat de această ocazie; întrucât numărul epilor bătute este foarte mic deși monta a fost gratuită; iar Statul suportă cheltueli destul de mari cu aducerea și întreținerea armăsarilor.

Nu trebuie să uităm Domnilor Membrii că județul nostru fiind în cea mai mare parte așezat într'o regiune muntoasă și deluroasă, una din cele mai principale ocupațiuni a locuitorilor, este creșterea vitelor și ca atare datori suntem să dăm toată atențiunea acestei ramuri de avuție națională încurajând prin toate mijloacele îmbunătățirea rasei animalelor.

In acest scop, chiar în acest județ funcționează o Comisiune Zootechnică; compusă în parte din economi de vite și care comisiune are ca rol principal, studierea și găsirea mijloacelor pentru îmbunătățirea rasei animalelor.

Țin însă să arăt, că până în prezent, rolul acestei comisiuni s'a mărginit numai la studii și cercetări fără a putea face vre-o operă referitoare la îmbunătățirea rasei animalelor și aceasta din cauză că până în prezent n'a avut la îndemână mijloacele necesare și nici fonduri bănești.

Sper că în viitor, să se lucreze efectiv în scopul îmbunătățirei rasei animalelor, întrucât am luat dispozițiuni, ca din bugetele izlazurilor comunale, să se afecteze pânăla 25 % din venituri în acest scop.

De asemenea la votarea bugetelor comunelor rurale pe exercițiul 1924 și acolo unde mijloacele vor permite, vom avea grije să se afecteze fonduri în scopul sus arătat.

Situația silvică

Județul nostru fiind așezat într'o regiune muntoasă și deluroasă, posedă păduri seculare de o rară frumusețe și de un scurt timp, industria lemnului a început să ia o mare desvoltare.

Din cauză că nu am primit științele necesare de cât numai dela 4 Ocoale Silvice din Județ, nu am putut stabili numărul de hectare posedate de Stat și al celor posedate de particulari și nici întinderea de păduri ce s'a exploatat în acest an.

Am însă de expus o constatare demnă de relevat asupra exploatărei pădurilor și anume:

Pe când Statul își exploatează pădurile într'un mod sistematic și după anumite reguli technice, particularii și în special moșnenii și-au devastat proprietățile împădurite printr'o exploatare continuă și cu totul nechibzuită, așa că dealurile din jurul satelor, au rămas goale și torentele formate de ploi au săpat pârae adânci în sânul lor, cărând între sate și lunci pietriș și nisip, înecând și distrugând șosele, case și locuri de cultură.

Se impune stăvilirea exploatărilor neregulate și o grabnică reîmpădurire a acestor coaste. In limitele posibilității vom da concursul nostru în caz când Cassa Pădurilor, va lua vreo măsură în această privință.

Arestul preventiv

Mişcarea populaţiunii în arestul judeţului dela 1 Octombrie 1922 până la 1 Octombrie 1923. este următoarea:

	bărbaţi	femei
Arestaţi aflaţi la 1 Octombrie 1922	26	3
Arestaţi intraţi în intervalul dela 1 Octombr. 1922 până la 1 Octombrie 1923.	160	7
Total . . .	186	10
Eliberaţi în acelaş interval . . .	172	8
Rămaşi la 1 Octombrie 1923 . .	14	2

Starea sanitară a arestaţilor a fost relativ bună.

Localul fiind vechi şi ruinat i s'a făcut reparaţiuni în limita mijloacelor bugetare.

Mine

In judeţul nostru se găsesc mari cantităţi de lignit, şi de câtava vreme extragerea lui se face pe o scară întinsă, aducând noui venituri judeţului şi mai ales populaţiei din satele de unde se recrutează muncitori, cari sunt foarte bine retribuiţi.

Cele mai importante mine de lignit sunt:

1) Societatea „Lignitul" din comuna Schitu-Goleşti, cuprinzând minele numite: Pescăreasa, Jidava şi Poenari, cari împreună dau o producţie anuală de 56.485.440 kgr. lignit, având 180—200 lucrători zilnic.

2) Mina „Poenari-Jugur" a Societăţii Beligrădeanu din comuna Poenari, cu o producţie de 23.340.050 kgr. lignit anual, având 60 lucrători zilnic.

3) Mina „Progresul" a Societăţii „Cărbunele" din comuna Godeni cu o producţie anuală de 6.390.920 kgr. lignit anual, având 25—30 lucrători zilnic.

4) Mina „Godeni" a D-lui D. L. Cociu din comuna Schitu-Goleşti cu o producţie de 960.278 kgr. lignit anual, având 6 lucrători zilnic.

5) Mina „Popescu & Lămbescu" a Societăţii „Boteni" din comuna Boteni, cu o producţie anuală de 1.116.376 kgr. lignit anual, având 2 lucrători zilnic.

6) Mina „Viitorul Berevoeşti" a D lui I. I. Hera din comuna Berevoeşti, cu o producţie de 146.800 kgr. lignit anual, având 4 lucrători zilnic.

In comunele Albeşti şi Rucăr se extrage renumita piatră de construcţie, iar în comunele Nămăeşti şi Dragoslavele se găseşte o varietate de marmură şi tot în aceste comune se fabrică var pe o scară întinsă.

Mişcarea Cooperatistă

In judeţul nostru avem următoarele instituţii Cooperatiste:

1) Două federale şi anume: „Negru Vodă" cu sediul în Câmpulung, dispunând de un capital social de 1.430.000 lei şi un capital de operaţiuni de 17.000.000 lei; şi Federala Podgoria, cu sediul în comuna Târgu-Cârcinov, cu un capital social de 600.000 lei şi un capital de operaţiuni de circa 8.000.000 lei.

Ambele Federale fac operaţiuni de credit şi economie, aprovizionări şi desfaceri în comun a produselor săteşti.

2) 102 Bănci populare cu un capital social de circa 27.000.000 lei şi un capital de operaţiuni de peste 40.000.000 lei.

De asemeni, mai avem în judeţ 44 cooperative, dintre care majoritatea sunt de consum, iar altele de exploatări de păduri, cărbuni, etc.

Din cele expuse mai sus, rezultă că mişcarea cooperatistă a luat un mare avânt în judeţul nostru.

Serviciul Telefonic al Judeţului

Acest serviciu este executat de un Constructor Şef ajutat de 6 cantonieri telefonici.

Se ştie, că din cauza războiului, liniile telefonice au fost distruse iar aparatele instalate în 105 posturi telefonice, au fost luate de inamic.

Convins de marea importanţă a acestui serviciu, am depus toată stăruinţa şi am reuşit a restabili reţeaua telefonică pe o lungime de 490 km. cu 56 de posturi telefonice.

Mai necesită instalarea a 6 linii telefonice a căror executare este în curs astfel că în scurtă vreme cred că toate comunele rurale vor avea legătură telefonică între ele şi cu capitala judeţului.

De asemenea Direcţiunea Generală a Poştelor lucrează la linia Rucăr-Bran-Braşov, aşa că în curând vom avea legătură între Câmpulung şi Braşov.

Adaug că aceste lucrări se fac cu greutate din cauza anevoinţei cu care se găsesc materialele şi aparatele telefonice cum şi din cauza preţurilor extraordinar de exagerat.

Serviciul de pază

Prin Decretul-Lege No. 1842 din 24 Aprilie 1923, modificându-se art. 133, şi 137 din legea pentru organizarea comunelor rurale, s'a desfiinţat streaja în natură şi s'a legiferat ca paza în comunele rurale să se facă prin guarzi comunali plătiţi.

Infiinţarea de guarzi comunali cu plată, erea o necesitate adânc simţită, date fiind defectuosităţile vechiului sistem de pază care numai corespundea împrejurărilor actuale de oarece locuitorii care o făceau nu puteau să aibă nici pregătirea necesară, nici responsabilitatea păzitorilor de carieră, pe lângă neajunsurile că locuitorii erau stingheriţi dela ocupaţiile lor;

Noua lege, fixează principiile generale relative la paza în comunele rurale, principii cari vor fi desvoltate şi explicate printr'un regulament ce se va elabora de o comisiune de specialişti instituită în acest scop de Ministerul de Interne.

Suntem acum deabia la începutul aplicărei acestei legi aşa că nu putem cunoaşte încă rezultatele, dar am credinţa că prin aplicarea dispoziţiunilor ce se vor stabili prin regulamentul vorbit mai sus, vom ajunge ca paza în comunele rurale, să se facă în aşa fel încât să poată garanta ordinea, siguranţa şi avutul sătenilor.

Situaţia financiară a judeţului

Până în exerciţiul 1919 | 1920 bugetul judeţului nu s'a putut echilibra decât cu subvenţii din partea Ministerului de Interne şi împrumuturi la Stat, cari variau între 20.000 şi 90.000 lei.

Cu începere din exerciţiul 1920 | 921, veniturile judeţului s'au mărit simţitor şi cheltuelile făcându-se cu deosebită chibzuială s'a ajuns nu numai a se echilibra bugetul fără ajutoare din partea Statului, dar chiar s'a putut agonisi o economie de 704.484 lei sumă ce se găseşte consemnată sub diferite recipise ale administraţiunei financiare locale care se găsesc în păstrarea Ministerului de Finanţe.

Bugetul anului viitor s'ar fi putut echilibra chiar fără a înscrie între venituri excedentul exerciţiului 1922 | 923, dar fiindcă avem de făcut o importantă cheltueală cu repararea localului Tribunalului, al cărei cost după devizul întocmit de serviciul Technic, se urcă la suma de 130.000 lei şi fiindcă a fost necesar să înscriem o sumă mai însemnată pentru construcţiuni de şcoli a trebuit să înscriem la venituri şi acest excedent, care însă sperăm să nu fie cheltuit pentru că vom avea un plus de încasări peste prevederile bugetare.

Dispunând de capitalul menţionat mai sus, la care adăogându-se viitoare economii, credem că cea mai bună destinaţie va fi pentru construirea palatului administrativ, a cărei nevoe se resimte aşa de mult; judeţul nostru fiind poate între ultimele cari nu au local propriu.

După compturile definitive situaţia financiară a exerciţiului 1022 | 923, se prezintă la 30 Septembrie 1923, astfel:

1. Bugetul Administraţiunii Generale

	Lei	B.
a) Incasări efectuate dela 1 Apr. 1922, pânăla 30 Sept. 1923. .	1.461.601	17
b) Plăţi efectuate în acelaş interval de timp	1.226.855	15
c) Excedent numerar consem.	234.746	02

2. Bugetul Drumurilor

	Lei	B.
a) Incasări efectuate dela Aprilie 1922 pânăla 30 Sept. 1923.	2.848.567	66
b) Plăţi efectuate în acelaş interval de timp	2.069.291	04
c) Excedent numerar . . .	779.276	62

Situaţia împrumuturilor judeţului

Judeţul s'a împrumutat în anul 1919, la Stat cu suma de 171355 lei cu obligaţie de a se restitui în termen de 5 ani fără procente şi s'a plătit până în prezent 118813 lei.

In afară de aceste împrumuturi, judeţul mai are contractate la Cassa Creditului Judeţean şi Comunal cinci împrumuturi în valoare totală nominală de 271600 lei, pentru care se plăteşte o anuitate de 15557 şi 90 bani capital şi provenite.

Din capitalul împrumutat la Cassa creditului judeţean şi comunal s'a amortizat pânăla 31 Martie 1923, ... 98.449 lei şi 30 bani şi a mai rămas de amortiz. 212.172 „ „ „ „ iar datoria în totul capital şi provenite se cifrează la 31 Martie 1923, la 326.972 lei.

Situaţia economică

Judeţul Muscel prin situaţia sa geografică, fiind aşezat în cea mai mare parte în regiunea muntoasă şi deluroasă, nu oferă condiţiuni prielnice de agricultură, din care cauză populaţia satelor şi a oraşului importă mari cantităţi de porumb şi grâu; în schimb însă, muscelele dau o recoltă foarte bună de fân şi ca atari dă posibilitate locuitorilor să se ocupe cu creşterea vitelor.

Livezile de pruni şi alţi pomi fructiferi ocupă o mare suprafaţă din judeţ şi putem spune că este una din ocupaţiunile principale a locuitorilor. Ceiace este de regretat însă, este faptul că din prune se fabrică aproape numai ţuică, deşi s'ar putea creea o mare industrie de uscarea prunelor prin cuptoare sistematice. Partea de sud a judeţului posedă frumoasă podgorie de vii cari au adus o bună situaţie materială locuitorilor, căci prin replantarea viilor s'au pus în valoare terenuri, cari altfel nu ar fi produs aproape nimic, apoi munca intensivă ce se cere de această cultură, necesitând multe braţe, a urcat preţul muncei astfel că locuitorii acestei regiuni câştigă foarte bine.

Industrie şi Comerţ

In cuprinsul acestui judeţ funcţionează astăzi 3 fabrici, cari fac parte din marea industrie şi anume:

1. Fabrica de spirt, oţet şi drojdii comprimate din Clucereasa pendinte de com. Racoviţa.

2. Fabrica de ipsos, asfalt şi piatră măcinată, izolatoare de egrasie, mozaic şi carton asfaltat situată în oraşul Câmpulung.

3. Una fabrică de hârtie situată tot în oraşul Câmpulung.

Materia primă pentru aceste fabrici se aduce atât din judeţ cât şi din ţară.

4. Una fabrică de cherestea sub denumirea de „Râul Târgului“ situată tot în oraşul Câmpulung, care procură materia primă numai din acest judeţ.

In ceiace priveşte mica industrie avem în cuprinsul judeţului foarte multe cuptoare pentru fabricat varul cum şi multe fabrici de cherestea.

Din punct de vedere comercial, acest judeţ, prin situaţia sa, nu oferă mari pieţe de desfacere aşa că comerţul nu a luat nici un avânt.

Serviciul de Poduri şi Şosele

In judeţul nostru avem şosele în întindere de 1405 km., din care 131 km. şosele naţionale, 168 km. judeţene, 353 km. vecinale şi 753 km. comunale. Pe toată această întindere sunt 2364 poduri şi podeţe din care 289 pe şoselele naţionale, iar restul pe cele judeţene, vecinale şi comunale.

Din totalul acestor poduri şi podeţe avem 1697 în stare bună, 326 mediocre şi 341 rele, acestea din urmă, fiind cele mai multe pe şo-

selele vecinale şi comunale din lemn şi de deschideri mici şi sperăm că în campania anului viitor să poată fi în mare parte înlocuite.

Şoselele şi podurile din judeţul nostru au avut de suferit mult din cauza războiului, aşa că faţă cu starea în care se găseau după război, putem zice că s'a adus o îmbunătăţire simţitoare, mai ales că bugetul drumurilor are venituri mici şi nu s'a putut face faţă cheltuelilor decât cu însemnate ajutoare acordate de Ministerul Lucrărilor Publice.

Prestaţia ar reprezenta cea mai importantă parte din totalul mijloacelor de care dispunem, dacă s'ar executa în mod efectiv, cinstit şi fără risipă şi dacă prestatorii ş'ar executa obligaţiunile lor; dar se constată că în anul acesta s'au executat puţine lucrări cu prestaţiile, astfel

Din totalul de 54.800 zile cu braţele, 645 cu una vită, 26.635 cu 2 vite, 370 cu 4 vite, şi 15 cu 6 vite, s'au executat numai 22.236 zile cu braţele, 115 cu una vită, 9595 cu 2 vite, 28 cu 4 vite şi 5 cu 6 vite, adică s'a executat numai un procent de 38,8% din totalul zilelor de prestaţie.

Cu aceste zile s'au executat următoarele lucrări pe şoselele judeţene, vecinale şi comunale:

340 m. c. piatră, 3039 m. c. pietriş, 1158 m. c. balast, 381 m. c. nisip. 78.459 m. l. desfundări şi reparaţiuni de şanţuri, 13.278 m. c. terasamente 18.593 m. l. astupări de gropi şi făgaşe, 8723 m. c. ciuruire şi aşternere de pietrişi, 255 m. c. transport de lemnărie, 130 poduri şi podeţe reparate, 1840 m. l. diguri, 202 m. l. apărători, 131 m. l. batere de piloţi, 6 m. c. montare de lemnărie, 785 m. c. faşine, şi 125 m. p. casiuri.

Până în prezent, s'a dat mai multă atenţiune şoselelor judeţene şi vecinale, ca artere mai importante de circulaţie şi întrucât acestea în mare parte au fost refăcute, rămâne ca în campania anului viitor să dăm toată atenţiunea şoselelor comunale, ca astfel şi reţeaua acestor şosele să poată fi adusă în bună stare de funcţionare şi să se asigure dezvoltarea economică a judeţului.

Domnilor Membri,

Terminând cu expunerea situaţiei generale a judeţului, am ferma convingere că veţi pune tot interesul în rezolvirea lucrărilor din această sesiune, că veţi fi călăuziţi numai de binele general şi că nu veţi precupeţi munca D-v. desinteresată, pentru înflorirea judeţului nostru.

Prefect, N. D. NICOLAU

Secretarul consiliului judeţean,
ILIE DĂNESCU

2159. 23. — Tipografia şi Librăria Gheorghe N. Vlădescu — Câmpulung